

Peper en Zout

*alternatief voor het
bittere zoet-zuur*

**Alternatieve Begroting
SP voor 2006**

Inleiding

Met zijn begroting voor 2006 denkt het kabinet tegemoet te komen aan de belofte: “Eerst het zuur en dan het zoet.” Helaas is de begroting vooral bitter. Bitter voor hen met de laagste inkomens die er al jaren achtereen op achteruit zijn gegaan, en nu met een lichte vooruitgang zoet gehouden moeten worden. Maar de klap van de voorgaande jaren wordt bij lange na niet goed gemaakt. Bitter is de begroting ook voor hen die aangewezen waren op de voorzieningen die nu afgebroken zijn.

In plaats van wat zoethouders heeft het land peper en zout nodig. Stevige politieke keuzes die leiden tot een eerlijke verdeling van de welvaart, tot opbouw in plaats van afbraak van voorzieningen en tot oplossingen van belangrijke maatschappelijke knelpunten.

Voor u ligt ‘Peper en Zout’, de alternatieve begroting van de SP voor 2006. Hiermee laten wij zien dat het ook anders kan. Er is ruimte om meer te investeren in zorg, onderwijs en sociale voorzieningen. Het is mogelijk om de lasten eerlijker te verdelen, ook in deze economisch wat mindere tijden. Het alternatief laat zien dat het socialer kan. De meeste mensen kunnen er flink in koopkracht op vooruit gaan.

Met onze alternatieve voorstellen laten we zien dat dit allemaal prima mogelijk is binnen de grenzen van de kabinetsbegroting. De regering schernt graag met de slechte economische situatie als motief voor bezuinigingen en ‘hervormingen’. Deze alternatieve begroting laat zien dat deze verdediging niet opgaat. Bewust heeft de SP bij het alternatief vastgehouden aan een even groot financieringstekort van 1,7 procent als het kabinet. Hiermee geven wij aan dat het - zonder een cent meer uit te geven - eerlijker en beter kan. Met betere totale effecten op de koopkracht ten opzichte van het kabinet (+1 ¼), betere effecten op de werkgelegenheid en dezelfde economische groei van 2,5 procent.

Eerlijker

De armoede in Nederland heeft zich de laatste jaren verdiept. En als het aan het kabinet ligt worden ook in 2006 de rijken rijker en de armen armer.

De SP stelt voor het Wettelijk Minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen met 2 procent te verhogen. Deze stijging komt dus bovenop de stijging die voortvloeit uit het herstel van de koppeling. Eerdere bezuinigingen van dit kabinet, zoals het versoberen van het ziekenfondspakket, zoals de invoering van de *no claim* en de bezuiniging op de huursubsidie, draaien we terug. Dat geldt ook voor het voorstel om de nominale ziekenfondspremie met 67 euro te verlagen. De enorm verhoogde eigen bijdrage voor de thuiszorg schaffen we af.

De aanslag op de koopkracht door de hoge energierekening en benzineprijs moet gecompenseerd worden. Doordat de gasprijs is gekoppeld aan de olieprijs stijgen de overheidsinkomsten. Het is redelijk dat geld in te zetten ter compensatie van de koopkrachtdaling. Dit doen we door middel van een korting van 100 euro op de energierekening en door de motorrijtuigenbelasting te verlagen voor mensen met een auto die op benzine of LPG rijdt.

Eerlijker delen wil ook zeggen dat er bijgedragen moet worden door wie wat kan missen. Een groot deel van de kinderbijslag gaat nu naar mensen die dat geld niet echt nodig hebben. En dat terwijl andere gezinnen elke maand tekort komen. De SP stelt voor de kinderbijslag inkomensafhankelijk te maken, en dus te verhogen voor gezinnen met de laagste inkomens en te verlagen voor hoge inkomens. Zo komt deze ondersteuning vooral terecht bij die gezinnen die dit het hardste nodig hebben.

Nieuwe hypotheekrenteaftrek zullen onder een nieuw regime van hypotheekrenteaftrek vallen. Ons voorstel hiervoor heeft het CPB in 2004 doorgerekend. Het stimuleert het aflossen van hypotheekrenteaftrek. Daarnaast zal via aanpassing van het huurwaardeforfait de weeffout in het huidige stelsel, waarbij de rijkste huisbezitters het meest profiteren van de aftrek, worden weggewerkt.

Voorgesteld wordt de allerrijkste 65-plussers te laten meebetalen aan de AOW. De overheid moet het opbouwen van een fatsoenlijk pensioen stimuleren, maar voor dat deel van het inkomen boven 1,5 keer modaal is deze stimulering niet meer noodzakelijk. Wij willen daarom de aftrekbaarheid van pensioenpremies tot dat niveau maximeren.

Volgens de doorrekening van het CPB zijn de koopkrachteffecten van deze alternatieve begroting in zijn totaal gemiddeld 1,25 procent beter dan de effecten van de kabinetsplannen en bovendien nivellerend. Maar de nivellerende maatregelen van de SP leiden niet tot koopkrachtverlies. Alle groepen gaan erop vooruit ten opzichte van 2005 én vrijwel alle groepen ten opzichte van het kabinet.

De grootste vooruitgang boeken werknemers met een laag inkomen (<150% WML). Deze groep gaat er tussen de 2,5 procent (alleenverdieners) en vier procent (tweeverdieners) op vooruit ten opzichte van het kabinet. Voor mensen met een wat hoger inkomen (150%-250% WML) is het effect kleiner maar ook bij deze groep verbetert de koopkracht met minimaal één procent ten opzichte van het kabinet. Voor alleenverdieners met een inkomen boven 250 procent van het Wettelijk Minimumloon neemt de koopkracht met drie procent af wanneer deze wordt vergeleken met die onder het kabinetsbeleid, een logisch gevolg van de nivellerende maatregelen van de SP. Wel stijgt ook voor

deze groep de koopkracht ten opzichte van dit jaar. Voor tweeverdieners en alleenstaanden met een inkomen boven 250 procent van het Wettelijk Minimumloon stijgt de koopkracht wel meer dan onder het kabinetsbeleid. Uitkeringsgerechtigden gaan er twee procent op vooruit ten opzichte van 2005, en één tot drie procent ten opzichte van het kabinet.

Gepensioneerden gaan er in sommige gevallen op achteruit ten opzichte van het kabinet, maar dat geldt alleen voor mensen met groot aanvullend pensioen. De oorzaak daarvan zijn de fiscalisering van de AOW en het niet invoeren van het nieuwe zorgstelsel, waar rijke ouderen erg van profiteren.

Werkenden met een laag inkomen profiteren van de terugtaks. Gezinnen hebben baat bij de inkomensafhankelijke kindertoeslag die tot een inkomen van ruim twee keer modaal een voordeel oplevert en van de verhoging van de generieke heffingskorting heeft iedereen profijt. De minima hebben bovendien profijt van de extra verhoging van het Wettelijk Minimumloon en de daaraan gerelateerde uitkeringen met twee procent en de verlaging van de woonkosten. Ook de daling van de nominale ziekenfondspremie met 67 euro levert een voordeel op voor huishoudens tot iets boven een modaal inkomen.

De verklaring voor het licht negatieve effect in koopkracht bij een AOW-uitkering van meer dan 120 procent (tweeverdieners) en algemeen alleenverdienende AOW'ers zit hem in het nivellerende effect binnen deze groep. Het CPB presenteert deze cijfers niet apart, maar in de plannen van de SP gaan de echt rijkere 65-plusser meer bijdragen en gaan AOW'ers zonder en AOW'ers met kleinere pensioenen er op vooruit. Door onze fiscalisering van de AOW gaan AOW'ers tot 6.000 euro aanvullend pensioen erop vooruit, daarnaast betalen AOW'ers vanaf een aanvullend pensioen van 28.000 euro mee aan hun eigen AOW. Dit effect is maximaal 895 euro bij een aanvullend pensioen van 40.000 euro. Toch gaan ook deze groepen er ten opzichte van 2005 niet op achteruit.

De rijkste mensen gaan meer belasting betalen door het niet afschaffen van de OZB, door verbreding van de AWBZ is sprake van een verhoging van het toptarief inkomstenbelasting, door de eerlijker behandeling van de hypotheekrenteaftrek en het wegvallen van de kinderbijslag bij een inkomen van 110.000 euro.

Beter

Het kabinet verslechtert het stelsel van sociale zekerheid en het ziektekostenstelsel. Het CPB heeft aangegeven, dat het in een alternatieve begroting voor één jaar niet mogelijk is om grote alternatieve stelselwijzigingen voor te stellen. Uiteraard kunnen we wel voorstellen een aantal verslechtingen niet door te laten gaan.

Het nieuwe ziektekostenstelsel moet niet in de voorgestelde vorm worden ingevoerd.

Het kabinet is met een ingewikkeld en niet solidair stelsel gekomen. De SP wil naar een stelsel gebaseerd op solidariteit, met inkomensafhankelijke premies, zonder marktwerking, zonder *no claim*, en zonder allesbepalende zorgverzekeraars.

Ook stellen we voor de onzalige WAO-plannen niet in te voeren. Het nieuwe wetsvoorstel WIA biedt geen fatsoenlijke verzekering tegen de financiële gevolgen van arbeidsongeschiktheid. Naast het niet invoeren van deze WIA, zouden herkeuringen in de WAO niet langer moeten worden uitgevoerd volgens het nieuwe, onredelijk strenge schattingsbesluit. De SP is tegen de verslechting van de WW.

Het kan en moet ook beter in de publieke sector. De SP stelt tal van maatregelen voor die onderwijs, cultuur, zorg, de sociale zekerheid en de veiligheid verbeteren. En we willen hier ook meer in investeren dan het kabinet.

Extra investeringen t.o.v. het kabinet in miljoenen

Sociale Zekerheid	€ 1.230
Zorg	€ 1.020
Onderwijs	€ 635
Veiligheid	€ 365
Openbaar vervoer	€ 350

Er is meer geld voor het verlagen van de werkdruk in de zorg. Door inzet van meer en beter gekwalificeerd personeel kunnen de kwaliteit van zorg en de omstandigheden in onder andere verpleeghuizen worden verbeterd. Ook voor de jeugdzorg, maatschappelijke opvang, preventie, eerstelijnszorg en het maatschappelijk werk reserveren we extra geld.

Extra investeringen in het onderwijs willen we ten goede laten komen aan verkleining van klassen, betere leermiddelen en grotere veiligheid op scholen. Om ouders te ontlasten stellen we voor de ouderbijdrage te maximaliseren, en - om te beginnen - de werkboeken gratis ter beschikking te stellen. Van invoering van een maatschappelijke stage in het onderwijs moet nu serieus werk worden gemaakt.

Ook het hoger onderwijs moet meer middelen krijgen, voor het onderwijs aan en de begeleiding van studenten. Daarnaast investeert de SP extra in de *eerste geldstroom* voor fundamenteel onderzoek.

De bezuinigingen op het gevangeniswezen moet worden teruggedraaid. Er moet meer worden geïnvesteerd in de reclassering, onder meer omdat deze bezuinigingen zorgen voor een onaanvaardbare stijging van de recidive. Het OM moet meer capaciteit krijgen. Het aantal stadswachten kan met 5.000 worden uitgebreid.

Daarnaast investeert de SP in betere omstandigheden op sociale werkplaatsen en de uitbreiding van de arbeidsinspectie om slechte arbeidsomstandigheden op te sporen en aan te pakken.

Op dit moment geeft Nederland 0,8 procent van haar bruto nationaal product (BNP) uit aan ontwikkelingssamenwerking. Dit is het percentage dat we er volgens internationale afspraken aan móeten uitgeven. De SP hecht sterk aan internationale solidariteit en wil het budget voor ontwikkelingssamenwerking verhogen naar één procent van het BNP. Volgend jaar zetten we een eerste stap in die richting, door het budget te verhogen met 200 miljoen euro.

Economie en werkgelegenheid

Betere keuzes kunnen en moeten worden gemaakt ter stimulering van de economie en de werkgelegenheid. Als alibi voor het doorvoeren van allerlei sociale verslechtingen zijn door het kabinet diverse doemscenario's geschetst. Het was een vals alibi, want de enorme bezuinigingen en sociale verslechtingen zijn geen oplossing. Sterker nog: de bezuinigingen en de daling van de koopkracht - en het in de put praten door dit kabinet - hebben het consumentenvertrouwen geschaad, en daarmee het economisch herstel vertraagd.

Op de lange termijn moet de arbeidsparticipatie stijgen. Maar met die arbeidsparticipatie is het helemaal niet slecht gesteld; er is al een stijgende lijn ingezet. Bij stijgende werkloosheid nog meer mensen de arbeidsmarkt op jagen, terwijl zij daar geen schijn van kans hebben, dient geen ander doel dan bezuinigen en het doordrukken van de door het kabinet bedachte 'hervormingsagenda'.

Onze plannen hebben in 2006 een beter effect, van 0,3 procent op de werkgelegenheid dan het kabinet. Ze leiden tot een daling van de werkloosheid met 20.000 mensen. Ook op langere termijn stimuleert de tegenbegroting van de SP de economie. Het CPB voorspelt dat de evenwichtswerkloosheid zal dalen, het arbeidsaanbod zal stijgen en de structurele economische groei hoger zal zijn dan bij het kabinet.

Door het invoeren van de terugtaks, een zogenaamde inkomensafhankelijke arbeidskorting, worden mensen gestimuleerd om te gaan werken of méér te gaan werken. Dit komt doordat de 'armoedeval' door de terugtaks wordt opgeheven. De terugtaks wordt afgebouwd naarmate iemand meer gaat verdienen.

Meer dan het kabinet willen we investeren in kinderopvang. De na- en tussenschoolse opvang wordt verbeterd. Bovendien moet de werkgeversbijdrage voor kinderopvang verplicht worden. Goed onderwijs is de belangrijkste voorwaarde voor banen en een innoverende economie. De SP wil daarom fors investeren in onderwijs en onderzoek.

In de publieke sector zijn ten onrechte banen verdwenen, mede door het afschaffen van I/D-banen en aanverwante regelingen. Nadeel van de voormalige gesubsidieerde banen was dat het 'armoedebanen' waren. De SP wil 25.000 extra 'publieke banen' scheppen, maar dan wel met een fatsoenlijke beloning.

De door het kabinet voorgestelde verdere algemene verlaging van de vennootschapbelasting is ongewenst. De SP vindt het verstandiger om te kiezen voor gerichte lastenverlichting en voor stimulering van het midden- en kleinbedrijf en startende ondernemers. Wij stellen voor een groot deel van het bedrag dat naar de verlaging van de vennootschapsbelasting zou gaan, hiervoor in te zetten. Het MKB is, met 56 procent van de werkgelegenheid, de motor van de Nederlandse economie. De SP wil in 2006 de volgende maatregelen nemen, die een impuls geven aan het MKB en startende ondernemers:

- Het opstaptarief (opstapje) in de vennootschapsbelasting verlagen van 25,5 procent naar 23,5 procent en de schijf waarvoor dit tarief geldt, verlengen naar 41.000 euro. Nu geldt het speciale tarief voor winsten tot 22.569 euro.

- De investeringsaftrek voor startende ondernemers, zowel vennootschappen als zelfstandigen, verdubbelen. Door deze starters-investeringsaftrek kan een startende ondernemer drie jaar lang een groter deel van de investeringen aftrekken van de winst.
- Voor zelfstandigen willen we de investeringsaftrek voor investeringen tot 66.000 euro verhogen met 50 procent. Hierdoor kunnen ook de zelfstandigen die al langer ondernemer zijn een groter deel van hun investeringen van de winst aftrekken.
- Om het aantal startende ondernemers te vergroten en uitkeringsgerechtigden een extra kans te geven, willen we de mogelijkheid creëren dat mensen na zes maanden WW of Bijstand een bedrijf kunnen starten met behoud van hun uitkering gedurende zes maanden. Ook aan ondersteuning voor deze nieuwe groep starters is gedacht.
- Ondersteuning bieden aan kleine zelfstandigen bij hun arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Een beter milieu

In het openbaar vervoer gaan we extra investeren, waardoor de NS betere service kan en moet leveren (veiligheid, conducteurs, loketten ophouden) en de treinkaartjes goedkoper moeten worden. Het openbaar vervoer willen we gratis maken voor jongeren onder de 12 en voor 65-plussers.

Ter bestrijding van de luchtvervuiling stellen we voor om, bovenop de maatregelen van het kabinet, de motorrijtuigenbelasting te verlagen voor dieselauto's met een roetfilter. Hierdoor wordt het nog aantrekkelijker om over te stappen op een dieservoertuig met een roetfilter, of een roetfilter aan te schaffen.

Verder stellen we extra subsidie beschikbaar om het rijden op biodiesel te stimuleren.

Door internationale verdragen is het niet mogelijk accijns op vliegtuigbrandstof in te voeren. We stellen voor om als alternatief een heffing in te voeren op vliegbewegingen (Landings- en *Take-Off*-heffing).

Grote verbruikers van energie zijn nu vrijgesteld van ecotaks. Bovendien is het tarief regressief, wat inhoudt dat grote gebruikers minder betalen dan kleine gebruikers. Ook geldt voor glastuinbouw een sterk verlaagd tarief. Beide voordelen moeten op termijn worden afgeschaft. In 2006 willen we daartoe een eerste stap zetten.

De bestaande inkomenssteun voor boeren moet gericht ingezet worden.

Beter en betaalbaar

Om alle investeringen te kunnen betalen zullen extra bezuinigingen noodzakelijk zijn. In de zorg is dat mogelijk door aanscherping van de prijzenwet voor geneesmiddelen en invoering van een dergelijke wet voor generieke geneesmiddelen. Daarnaast is het de hoogste tijd dat er fors gesneden wordt in de bureaucratie. Zo stellen we voor het bureaucratische registratiesysteem van Diagnose Behandel Combinaties (DBC's) en de eigen bijdrage voor de thuiszorg af te schaffen.

In de reïntegratiemarkt gaat veel geld om. Uit eigen onderzoek blijkt dat dit geld voornamelijk terecht komt bij reïntegratiebedrijven die geen mens echt aan werk helpen. De SP beperkt deze WWB- en REA-integratiegelden. Veel effectiever is het om dit bedrag in te zetten voor het creëren van banen in de publieke sector, waar een maatschappelijk nut wordt gediend.

Bezuinigd kan worden op de inhuur van externen voor onderzoek door de overheid, en het beteugelen van topsalarissen in de publieke sector.

Op investeringen in defensiematerieel, waaronder de aankoop van kruisraketten, kan bespaard worden. Hetzelfde geldt voor investeringen in infrastructurele projecten en wegverbreding. Investeringen in het openbaar vervoer hebben hogere prioriteit, anders zal het OV geen aantrekkelijker alternatief kunnen worden voor autoverkeer.

Balans ten opzichte van kabinet¹		
Ombuigingen	5,5 mld.	
Intensiveringen	-6,6 mld.	
Lasten	1,4 mld.	
EMU saldo	-1,7 %BBP	(gelijk aan financieringstekort kabinet)

1. Dit is hoe het officiële lijstje bij het CPB in elkaar zit. De enorme ombuigingen en lastenverlichtingen geven een vertekend beeld. Dat komt onder andere door onze plannen voor fiscalisering van de kinderbijslag, waarbij we de kinderkorting afschaffen. Het CPB ziet dit als een lastenverzwaring van 0,9 miljard. We compenseren deze lastenverzwaring met extra uitgaven aan de kindertoeslag. Ook allerlei ingewikkelde verschuivingen in verband met het niet invoeren van het nieuwe zorgstelsel leiden tot vertekening.

Bijlage 1

Puntsgewijze toelichting op de Alternatieve Begroting van de SP voor 2006

Wat kost geld?

- **Verhogen budget ontwikkelingshulp naar 1 procent van het BNP**
Met dit bedrag zal voor 2006 zal als eerste stap ongeveer een kwart van deze stijging kunnen worden verwezenlijkt. (€200 miljoen)
- **Terugtaks**
Om de armoedeval te bestrijden wordt voor werkenden met een laag inkomen een speciale terugtaks ingevoerd (inkomensafhankelijke arbeidskorting of EITC, maar dan zonder toets aan de te betalen belasting). De terugtaks loopt tussen de 10 en 40 procent van het Wettelijk Minimumloon (WML) op tot 150 euro om vervolgens door te stijgen tot 600 euro bij 100 procent van het WML. Tussen de 140 en 170 procent van het WML daalt de terugtaks geleidelijk tot nul euro. Gelijk met invoering van de terugtaks (€2,3 miljard) wordt de arbeidskorting met 20 procent verlaagd (€1,6 miljard). De gewone arbeidskorting, bedoeld om mensen te stimuleren om te gaan werken, wordt daardoor voor een deel efficiënter ingezet via de terugtaks (€700 miljoen)
- **Verhogen uurtarief sociale advocatuur met 3,50 euro**
Om het verschil met de commerciële sector te verkleinen. (€10 miljoen)
- **Deels terug draaien bezuinigingen gevangeniswezen en extra geld reclassering**
De voor 2006 geplande bezuinigingen in het gevangeniswezen worden niet doorgevoerd en de bezuinigingen van 2005 worden voor de helft teruggedraaid (€250 miljoen)
- **Verbetering omstandigheden asielzoekers**
De eetgelden van asielzoekers optrekken naar de NIBUD-normen voor verantwoorde voeding. Aan ex-asielzoekers die wachten op papieren waarmee zij terug kunnen keren naar het land van herkomst, wordt onderdak verleend. (€45 miljoen)
- **Bestrijding fraude en cybercrime, versterken OM en recherche**
Fraudebestrijding, grotere capaciteit OM en recherche en voortgang *National High Tech Crime Centre*. (€25 miljoen)
- **Stimuleren gebruik Biodiesel**
Investeren in tankstations en subsidiëren van de agrarische sector om het rijden op biodiesel en het tanken daarvan mogelijk te maken. (€50 miljoen)
- **Verhoging heffingskorting energierekening met 100 euro**
Ter compensatie van de gestegen energiekosten. (€750 miljoen)
- **Investering basisonderwijs**
De leermiddelen worden (sneller) vernieuwd, de groepsgrootte in het basisonderwijs wordt verkleind, de overblijfmogelijkheden worden professioneler en de VVE krijgt een extra impuls. (€102 miljoen)

- **Investerings VMBO**
Voor verkleining van de groepsgrootte en verbetering van de kwaliteit van gebouwen en praktijklokalen. En voor een landelijk project om VMBO-leerlingen te koppelen aan een mentor uit de eigen *peer-group*. (€50 miljoen)
- **Investerings voortgezet onderwijs**
De groepsgrootte in het speciaal onderwijs wordt verkleind en er wordt meer geïnvesteerd in veiligheid. Er komen meer leerplichtambtenaren om thuiszitters weer op school te krijgen. Daarnaast stellen we een maximum aan de ouderbijdrage en compenseren we de scholen hiervoor. Werkboeken worden gratis beschikbaar gesteld (de WTOS kan hierdoor worden gehalveerd). De investeringen in een sociale stage worden verdubbeld, om die stage mogelijk te maken voor alle jongeren in het onderwijs. Het budget voor gym en sport op scholen wordt verhoogd. (€309 miljoen)
- **Investerings beroepsopleiding**
Extra investering in de inburgeringscursussen. De arbeidsplaatsen die door het kabinetsbeleid verloren zouden gaan, worden behouden. Daarnaast wordt geïnvesteerd in het verbeteren van de alfabetisering. (€34 miljoen)
- **Investerings hoger onderwijs en wetenschap**
Verbetering van het onderwijs en de begeleiding van studenten in het hbo en wetenschappelijk onderwijs. Extra investeringen in de *eerste geldstroom* en het fundamenteel onderzoek. Verbetering van de positie van assistenten in opleiding en promovendi, om de doorstroom van wetenschappelijk personeel te bevorderen. (€180 miljoen)
- **Investerings cultuur**
We stellen 100 miljoen euro beschikbaar voor versterking van de positie van de artistieke film, voor een kwalitatieve en pluriforme populaire cultuur (o.a. Popmuziek), voor het waarborgen van wetenschappelijke archeologische opgravingen en tentoonstellingen van archeologische attributen en ook voor verruiming van de financiële middelen voor musea en amateurkunst. De niet effectieve onderdelen van cultuursubsidies (Actieplan Cultuurbereik en Cultuur en School, €27 miljoen) worden afgeschaft omdat zij hun doel niet bereiken. (investering € 63 miljoen)
- **Verhoging uitkeringen**
Om de armoede te bestrijden en uitkeringen weer op een acceptabeler niveau te brengen stelt de SP een structurele verhoging van het Wettelijk Minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen met twee procent voor. (€700 miljoen)
- **Stop herbeoordelingen WAO**
Niet langer herbeoordelen volgens nieuw strenger regime (schattingsbesluit herzien) (€50 miljoen)
- **Verbetering arbeidsomstandigheden sociale werkplaatsen** (€40 miljoen)
- **Uitbreiden arbeidsinspectie**
De arbeidsinspectie wordt flink uitgebreid, op die manier kunnen slechte arbeidsomstandigheden worden aangepakt. (€20 miljoen)
- **Banen in de publieke sector**
Scheppen van 25.000 banen in de publieke sector op gemiddeld 130 procent van het WML, voor veiligheid, extra zorg, enz. waaronder 5.000 stadswachten. (€400 miljoen)
- **Investering kinderopvang**
Verhoging van de overheidsbijdrage voor kinderopvang en extra geld voor kinderopvang op sociale indicatie. (€100 miljoen)
- **Afschaffen infraheffing spoor**
De heffing die de NS moet betalen voor het gebruik van het spoor wordt afgeschaft, waardoor de treinkaartjes goedkoper moeten worden, NS betere service kan leveren, meer veiligheid, meer conducteurs, meer loketten. (€210 miljoen)
- **Gratis trein voor 12- en 65+**
De trein wordt in de daluren gratis voor 65-plussers, en het stads- en streekvervoer wordt voor zowel 65-plussers als 12-minners gratis. (€140 miljoen)

- **Investering onderhoud vaarwegen** (€ 50 miljoen)
- **Motorrijtuigenbelasting verlagen voor dieselauto's met ingebouwd roetfilter**
Om mensen te stimuleren dieselauto's met ingebouwde roetfilter te kopen in plaats van dieselauto's zonder roetfilter. (€100 miljoen)
- **Verlaging motorrijtuigenbelasting op benzine- en LPG-auto's**
Ter compensatie van de hoge benzineprijzen. Hierdoor wordt diesel ook minder aantrekkelijk. (€ 400 miljoen)
- **Terugdraaien verhoging eigen bijdrage huursubsidie** (€200 miljoen)
- **Gedragseffecten afschaffen *No Claim* en herstellen ziekenfondspakket**
Omdat we voorstellen de *No Claim* weer af te schaffen, en de verslechtingen in het ziekenfondspakket te herstellen, schat het CPB dat dit tot gedragseffecten zal leiden die inhouden dat er meer zorg gevraagd zal worden. (€290 miljoen)
- **Aanpak werkdruk zorgsector, meer personeel**
Er komt een impuls om de werkdruk te verlagen, door extra middelen voor meer handen aan het bed. Dit is onder andere nodig om iets te doen aan de schrijnende toestanden in de verpleeghuizen. (€200 miljoen)
- **Extra investeringen maatschappelijke zorgverlening**
Jeugdzorg, maatschappelijke opvang, preventie, versterking eerste lijn en uitbreiding maatschappelijk werk. (€150 miljoen)
- **Terugdraaien pakketmaatregelen**
Zoals de beperking van de vergoeding voor fysiotherapie, tandzorg, de pil, psychotherapie zittend ziekenvervoer, bepaalde geneesmiddelen, buikwandcorrectie. (€670 miljoen)
- **Verlaging nominale ziekenfondspremie met 67 euro**
Hierdoor worden de lasten van mensen in het ziekenfonds, dus de lagere inkomens, verlicht. (€400 miljoen)
- **Compensatie besparing door niet invoeren zorgstelsel**
Omdat wij het zorgstelsel niet invoeren, moeten we wat het kabinet hier aan extra inkomsten overhoudt, compenseren. (€2,25 miljard)
- **Verhogen algemene heffingskorting met 104 euro**
Om de lasten van alle Nederlanders te verlagen wordt de heffingskorting met 104 euro verhoogd. (€1,2 miljard)

Wat levert geld op?

- **Bezuiniging op externe onderzoeken**
Deze kan gerealiseerd worden door bezuinigingen op externe onderzoeksopdrachten, salarissen, en een verlaging van de bureaucratie. (€200 miljoen)
- **Verminderen export kredietgarantiesubsidies met een derde**
Deze subsidies zijn op termijn ongewenst. Begin maken aan afschaffing. (€50 miljoen)
- **Niet effectieve innovatiesubsidies afschaffen.**
Technopartner, Kennisvouchers, Smart Mix en Innovatiegerichte onderzoeksprogramma's. (€105 miljoen)
- **Halveren subsidie WBSO.**
Dit is een ineffektieve loonkostensubsidie voor technische en technologische ontwikkeling. Gaat voor een groot deel ook naar grote bedrijven die het niet nodig hebben. (€212 miljoen)
- **Verhogen boetes toezichthouders**
De boetes van toezichthouders (NMA, DTE, AFM, en OPTA) worden verhoogd tot maximaal 10 procent van de omzet; daarnaast wordt er meer nadruk gelegd op vervolging door boeteoplegging. (€100 miljoen)
- **Aftoppen pensioenpremie-aftrek (bij 1,5x modaal)**
De aftrekbaarheid van pensioenpremies kent geen maximering. Dit belastingvoordeel willen wij daarom aftoppen bij anderhalf keer modaal. (€2,3 miljard)
- **Start hervorming aftrek hypotheekrente**
Voor nieuwe hypotheeklen wordt de aftrek jaarlijks met 3 procent van de oorspronkelijke hypotheeksom beperkt, zodat na 30 jaar de aftrek met 90 procent (30*3) beperkt is. (€100 miljoen)
- **Verhoging eigen-woningforfait**
Het eigen-woningforfait wordt verhoogd naar 1,2 procent (hetzelfde percentage als in box III). Doordat de voor de eerste 90.000 euro van de waarde van het huis voor alleenstaanden (€110.000 voor samenwonenden) een vrijstelling voor het forfait gaat gelden is deze maatregel gunstig voor de lagere inkomens met relatief goedkopere huizen. (€150 miljoen)
- **OZB niet afschaffen**
Het gebruikersdeel van de OZB wordt niet afgeschaft. (€1,06 miljard)
- **Eerste stap fiscaliseren AOW**
Op dit moment wordt er in de 1^e en 2^e belastingschijf een AOW-premie geheven op de inkomens van mensen onder de 65. Mensen boven de 65 betalen deze premie niet en betalen daardoor feitelijk minder belasting. Fiscalisering betekent dat we deze AOW-premie afschaffen en de AOW uit de belasting betalen. De belasting in eerste twee schijven wordt verhoogd met het percentage van de AOW-premie. Om niet in één keer te grote veranderingen door te voeren doen wij dit in 4 jaar. Voor het eerste jaar betekent dat een verhoging in de eerste en tweede belastingschijf met ongeveer 4,5 procent. Dit wordt gecompenseerd door een inkomensafhankelijke ouderkorting. Het gevolg is de AOW-ers zonder aanvullend pensioen of met een kleine aanvullend pensioen hun inkomen zien stijgen, terwijl AOW-ers met een groter aanvullend pensioen, vanaf 28.000 euro (dus totaal inkomen van ruim €31.100 voor alleenstaande), een kleine inkomensdaling zullen krijgen. Deze daling is maximaal 895,75 euro voor een 65-plusser met een aanvullend pensioen van 40.000 euro of meer. (€640 miljoen)
- **Aftoppen belastingvoordeel voor buitenlandse werknemers (expat -30% regeling)**
De dertig-procentregeling is bedoeld voor buitenlandse werknemers die volgens bedrijven moeilijk te vinden zijn. Zij kunnen dertig procent van hun bruto inkomsten als een onkostenvergoeding aanmerken waardoor over dit gedeelte van hun inkomen geen belasting hoeft te worden betaald. Dit willen we maximeren op 21.000 euro (dit wordt bereikt bij een inkomen van €70.000). Buitenlandse werknemers met een hoger inkomen (bijvoorbeeld uit het buitenland gehaalde topmanagers) moeten over de rest van hun inkomen dan gewoon belasting betalen. (€100 miljoen)

- **Verlaging vrijstelling successierechten partners**
De vrijstelling voor partners bij successierechten wordt verlaagd naar 400.000 euro. Mensen die een hele hoge erfenis krijgen van hun partner moeten nu vanaf een waarde van 400.000 euro hierover belasting betalen in plaats van een waarde van ongeveer 500.000 euro (€5 miljoen)
- **Uitbreiden werkmogelijkheden Asielzoekers**
Asielzoekers mogen nu slechts drie maanden per jaar werken. Als dit wordt uitgebreid naar het hele jaar, dragen asielzoekers meer dan nu het geval is, zelf bij aan de kosten van opvang. (€30 miljoen)
- **Opbrengst fraude bestrijding**
Onze extra investeringen in het bestrijden van fraude betalen zichzelf terug door het verminderen van fraudes en meer boetes. (€20 miljoen)
- **Invoering Landing- en Take-Off-heffing.**
Door internationale verdragen is het niet mogelijk accijns op vliegreizen in te voeren. Een Landing- and Take-Off-heffing is een goed alternatief en levert een bescheiden bijdrage aan het gelijktrekken van concurrentie tussen vliegtuig, trein, en auto. (€400 miljoen)
- **Verhoging bijtelling lease-auto van 22 naar 25 procent**
Hierdoor neemt het belastingvoordeel van mensen met een lease-auto af. (€150 miljoen)
- **Geleidelijk afschaffen verlaagd tarief ecotaks voor grootverbruikers (in 4 jaar)**
Hele grote verbruikers van elektriciteit (bv Hoogovens) zijn momenteel vrijgesteld van ecotaks. Bovendien is het tarief regressief, in de zin dat bij meer verbruik de procentuele belasting afneemt. Door dat gelijk te trekken naar het begin tarief betaalt iedereen evenveel. (€75 miljoen)
- **Geleidelijk afschaffen verlaagd tarief glastuinbouw (in 4 jaar)**
Voor glastuinbouw geldt een sterk verlaagd tarief dat onder druk van de Europese Unie de komende paar jaar moet worden afgeschaft. Door dat nu al gedeeltelijk te doen krijgt de overheid nu al extra geld binnen. (€30 miljoen)
- **Invoering heffing op bestrijdingsmiddelen (per 1-7-2006)**
Chemische bestrijdingsmiddelen worden belast om het gebruik van deze middelen terug te dringen en boeren te stimuleren om te zoeken naar alternatieven. (€50 miljoen)
- **Beperking reïntegratiegelden**
De subsidies voor reïntegratietrajecten worden met 500 miljoen verminderd. Zonder te beoordelen wat de perspectieven zijn worden momenteel aan werklozen en mensen in de bijstand allerlei dure reïntegratietrajecten aangeboden. Vanwege de werkloosheid is er voor de meeste geen enkel perspectief op werk. Alleen reïntegratiebedrijven worden er beter van. (€500 miljoen)
- **Besparing op inning langdurigheidtoeslag**
Gevolg van het verhogen van de uitkeringen. (€20 miljoen)
- **Invoeringskosten WIA**
We willen geen invoering van de WIA als vervanger van de WAO, dat betekent dat mensen die slechts een klein beetje arbeidsongeschikt zijn nog een uitkering krijgen. Ook kunnen we besparen op de invoeringskosten. Per saldo besparen we hiermee geld. (€100 miljoen)
- **Bezuinigingen op investeringen in infrastructuur**
Dit leidt tot uitstellen en niet uitvoeren van infrastructuur projecten die wij niet willen of pas op termijn nodig achten. Het gaat dan vooral om de aanleg van meer wegen en wegverbreding. (€400 miljoen)
- **Bezuiniging materieel defensie**
Defensie kan in 2006 extra bezuinigen door extra reducties in vooral materieel. (€ 500 miljoen)
- **Inverdieneffect huursubsidie door bevroren huren**
De huren stijgen al jaren meer dan de inflatie, waardoor de woonkosten van huurders blijven toenemen, daarom volgend jaar geen huurverhoging. Deze besparing wordt behaald omdat lagere huren ook minder uit te keren huursubsidie betekent. (€40 miljoen)
- **Herinvoering huurwaardeforfait voor geheel of bijna volledig afgeloste hypotheek**
Het kabinet heeft voor huizen waarvoor de hypotheek geheel of bijna volledig is afgelost het huurwaardeforfait afgeschaft. Wij draaien dat terug. (€250 miljoen)

- **Opbrengst aanscherping prijzenwet en invoering generieke prijzenwet geneesmiddelen**
Door het gebruik van minder dure middelen en minder marketing kan bespaard de uitgaven aan geneesmiddelen. (€50 miljoen)
- **Inverdieneffect afschaffen eigen bijdrage thuiszorg**
Er wordt bespaard op het innen van de eigenbijdrage van de thuiszorg. (€ 40 miljoen)
- **Inverdieneffect verzilveringsregeling en buitengewone lasten aftrek**
Doordat het ziekenfondspakket in deze alternatieve begroting wordt uitgebreid kan op de kosten van deze regelingen bespaard worden. (€ 70 miljoen)
- **Minder bureaucratie door afschaffen DBC's**
De invoering van Diagnose Behandel Combinaties (DBC's) vergt specialisten en assistentes veel tijd die niet aan zorg besteed kan worden. (€340 miljoen)
- **Geen zorgtoeslag**
Omdat wij voorstellen het nieuwe ziektekostenstelsel niet in te voeren, hoeven we ook de zorgtoeslag niet uit te keren. (€2,6 miljard)
- **Verbreding grondslag AWBZ**
Er komt een verbreding van de grondslag AWBZ naar alle schijven, toptarief wordt 55 procent (€300 miljoen)
- **Geen verlaging AWBZ-premie**
De verlaging van de AWBZ-premie (ter compensatie van het nieuwe stelsel) van het kabinet nemen we niet over, omdat we het stelsel niet willen invoeren. (€2,64 miljard)
- **Verhogen WAO premie werkgevers**
Verhoging van deze premie die door de werkgever wordt betaald. (€300 miljoen)
- **Besparing WTOS**
Doordat we werkboeken gratis ter beschikking stellen kunnen we besparen op deze regeling die ouders tegemoet komt in de schoolkosten van hun kinderen. (140 miljoen)

Welk geld verschuiven we (alle voorstellen zijn budgettair neutraal)

- **Fiscaliseren en inkomensafhankelijk maken van kinderbijslag**
Kinderbijslag wordt 1625 euro per kind per jaar tegen 1009,24 euro nu. Vanaf 140 procent van het WML neemt de kinderbijslag geleidelijk af tot nul euro bij een verzamelinkomen van 110.000 euro. Door fiscalisering kan de kinderkorting worden afgeschaft.
- **De winstbelasting wordt niet verlaagd**
De door het kabinet voorgestelde verdere algemene verlaging van de vennootschapbelasting is ongewenst. De SP vindt het verstandiger om te kiezen voor gerichte lastenverlichting en door stimuleringen van het midden- en kleinbedrijf en startende ondernemers. De SP stelt voor om een groot deel van het bedrag dat naar verlaging van vennootschapsbelasting zou moeten gaan, daar voor in te zetten. Het MKB is, met 56 procent van de werkgelegenheid, de motor van de Nederlandse economie. De SP wil in 2006 de volgende maatregelen nemen die een impuls geven aan het MKB en startende ondernemers:
 - Het opstap-tarief (opstapje) in de vennootschapsbelasting verlagen van 25,5 procent naar 23,5 procent en de schijf waarvoor dit tarief geldt, verlengen naar 41.000 euro. Nu geldt het speciale tarief voor winsten tot 22.569 euro. (€200 miljoen)
 - De investeringsaftrek voor startende ondernemers, zowel vennootschappen als zelfstandigen, wordt verdubbeld. Door deze starters-investeringsaftrek kan een startende ondernemer drie jaar lang een groter deel van de investeringen aftrekken van de winst. Daarnaast willen we voor zelfstandigen de investeringsaftrek voor investeringen tot 66.000 euro verhogen met 50 procent. Hierdoor kunnen ook de zelfstandigen die al langer ondernemer zijn een groter deel van hun investeringen van de winst aftrekken. (€150 miljoen)
 - Om het aantal startende ondernemers te vergroten en uitkeringsgerechtigden een extra kans te geven wil de SP ook de mogelijkheid creëren dat mensen na 6 maanden WW of Bijstand een bedrijf kunnen starten met behoud van hun uitkering gedurende 6 maanden. Ook aan ondersteuning voor deze nieuwe groep starters is gedacht.
 - Ondersteuning voor kleine zelfstandigen bij hun arbeidsongeschiktheidsverzekering
- **Heffingskorting niet werkende partner met €300 verlagen en de arbeidskorting verhogen met €80**
Arbidskorting stimuleert om te gaan werken.
- **Effectievere 'Bedrijfstoeslag'**
Dit was inkomenssteun voor boeren, die willen wij gericht in gaan zetten. Namelijk gebruiken ter bevordering van biologische landbouw door middel van een vlakke hectarepremie.
- **Handhaven duur WW**
Als het kabinet het plan van de SER overneemt wordt de maximale duur van de WW 38 maanden. Wij vervangen het SER-plan met een duur van 60 maanden. (Financiële effecten komen pas na 2006)
- **Verplichten werkgeversbijdrage kinderopvang door werkgeversheffing**
Van de werkgevers wordt momenteel een bijdrage in de kosten van kinderopvang verwacht van 1/6 van de kosten. Veel werkgevers (1/3) doen dat niet. Om er voor te zorgen dat toch alle werknemers een bijdrage kunnen krijgen wordt deze werkgeversbijdrage geïnd via een heffing bij werkgevers en vervolgens uitgekeerd aan de werknemers.
- **De eigen bijdrage thuiszorg wordt afgeschaft**
Ter compensatie van de inkomstenderving wordt de AWBZ premie met 0,05 procent verhoogd.
- **Afschaffen No Claim**
Omdat deze regeling er toe leidt dat mensen medische zorg mijden hoewel zij die wel nodig hebben en de regeling nadelig uitpakt voor chronisch zieken en anderen die veel zorg nodig hebben wordt de *No Claim* afgeschaft. Dat kost geen geld omdat de premies worden verlaagd terwijl aan de andere kant ook de *No Claim* teruggave vervalt.